■ כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות ■

בסודשיח

■ בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת וארא ■ כ"ה בטבת ה'תשס"ט ■ 21.01.2009 ■ גליון מס' 02 ■

תפוצה לכל קהילות ישראל

השיבה לגוש קטיף

/ אבי רט

אהבתי את הדרך לגוש קטיף. במשך שנים רבות הייתי נוסע בתדירות די גבוהה לגוש קטיף- לחברים, לשבתות, לשמחות, להרצאות, לחופש במלון המקסים על חוף הים, למסיבות, לאירועי הקיץ באגם, לפגישות ולצרכים שונים. האהבה הזאת התחילה עוד לפני שנים, כאשר בהיותי בחור ישיבה צעיר נשלחתי לערוך סדר פסח בהיאחזות הנחל נצרים, שישבה על המקום בו הוקמה שנים אחר כך נצרים.

המכונית כבר הכירה את הדרך בעל פה, כמו סוס המציית לרוכבו. שעה וארבעים מהבית.

צומת יד מרדכי שמאלה. אחר כך ימינה- כפר עזה מימין, קיבוץ סעד משמאל. ואחר כך, ליד שדה הכלניות המרהיב בצומת, שמאלה וימינה עד צומת כיסופים. ימינה אל ציר כיסופים- מחסום החיילים- וקדימה- בדהירה אל הגוש. שם בקצה הכביש- או ימינה לחברים בכפר דרום, או שמאלה וימינה- לחברים בגני טל, נווה דקלים, עצמונה וכן הלאה. אהבתי את השקיעה המדהימה בחוף הים, ואהבתי את האנשים המקסימים בבתים. אנשי תורה ועבודה, חסד ואמת במובן הכי נקי וטהור של המילה.

תמיד הרגשתי בגוש קטיף שזה הביטוי והתמצית של היהדות והציונות, ושל תורה ועבודה בדורנו.

כמו בחלום רע

אירועי הקיץ באגם, שהייתי שותף להם כמנחה במשך שנים רבות היו אירועים מכוננים- אלפי אנשים מכל הארץ על הדשא, מיטב האומנים על הבמה, ותחושה של התרוממות רוח ודיבוק חברים באוויר.

אהבתי את הדרך לגוש קטיף. ימים מספר לפני העקירה, נסעתי לפגישה במועצה האזורית אשכול. בדרך, אחרי צומת כיסופים, בצד ימין, ראיתי לפתע את כל ההתארגנות הצבאית. פתאום צצו להם שם אוהלי צבא בהם שוכנו החיילים שהתאמנו לקראת ביצוע הגירוש. אני זוכר שעברתי כמה פעמים ליד הבסיס הצבאי המאולתר הזה שהכשיר את החיילים לעקירה, וכל פעם הלב נצבט ונשרט ודימם מחדש. היה לי חשק לצאת מהרכב ולצעוק- חברים, מה אתם עושים פה? את מי אתם הולכים לגרש מהבית? את החממות של מי אתם הולכים לעקור? את בתי הכנסת של מי אתם הולכים להפקיר לאויב? זה אנחנו! אחיכם! הוריכם! חייליכם ומפקדיכם! למה? מה ייצא מזה? הרגשתי כמו בחלום רע, כמו אדם הזועק במדבר ואין קול ואין עונה. ובכל פעם שעברתי שם ערב ההתנתקות והעקירה- כאב הלב רק התגבר יותר ויותר. לראות את חיילינו אהובינו מסתדרים בשורות בדרך לעקור יהודים מבתיהם?

"היה לי חשק לצאת מהרכב ולצעוק- חברים, מה אתם עושים פה? את מי אתם הולכים לגרש מהבית? את החממות של מי אתם הולכים לעקור? את בתי הכנסת של מי אתם הולכים להפקיר לאויב? זה אנחנו! אחיכם! הוריכם! חייליכם ומפקדיכם!"

היה מחזה שלא האמנתי, או לא רציתי להאמין שהוא אפשרי במדינת ישראל הציונית והיהודית.

מאז העקירה והגירוש לא חזרתי למקום. לא נסעתי על הציר הזה. לא היה לי לאן. לא היה לי למה.

השבוע עברתי שם שוב. במסגרת סיור שקיימנו ביישובי עוטף עזה, בחבל אשכול, בשדרות, באשדוד, בבאר שבע ובשאר האזורים מוכי הטילים.

יצאתי מהיישוב יבול, בדרום חבל אשכול, שם פגשנו את עקורי נצרים, המקימים שם את ביתם מחדש, בעשר אצבעותיהם, מוציאים שוב פלפלים משובחים מן האדמה, ונסעתי דרומה על הציר המוביל מדרום חבל אשכול עד בואכה קיבוץ סעד.

הייתי די מרוכז בנהיגה ולא כל כך שמתי לב לסובב אותי, מה עוד שהחשש מנפילות טילים ואזעקות גרם לי לריכוז והאזנת יתר למה שקורה מסביב, אלא שלפתע, קלטתי בצד שמאל של הדרך מעין בסיס צבאי, ולידו פזורים טנקים, נגמ"שים ועוד כלי מלחמה. היו אלה כוחות צה"ל הנערכים לכניסה למלחמה בעזה. ראיתי את החיילים מזוודים את הטנקים, מעבירים חוטר בקנה, משמנים את הנשקים, ומכינים את הכלים לקראת הכניסה למערכה.

■ עוד בעיתון ■

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

חלב סתם/נכרי/מטרנה
מזרת חז"ל האוסרת לצרוך חלב שחלבו גוי ללא נוכחות של יהודי, מופיעה כאיסור בשו"ע יו"ד קט"ו: "חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו אסור שמא ערב בו חלב טמא". הכינויים השונים הנפוצים לחלב זה הם סתם, חלב נכרי, חלב עכו"ם, וכולם לאותו דבר נתכוונו...
המשך בעמ' 2

המעז מנצח
חוק וסדר, פינה משפטית - עו"ד משה פרידל
"תשמע" התיישב מולי עו"ד יוסוב, שותפי באותה עת "בעוד כמה ימים חולפת לעמי תקופת ההתיישנות, אם לא נעשה כלום זה אבוד"...
המשך בעמ' 4

להטוטיו של רבי יוסי בר מבריסק
לאחר שגבאי הצדקה שבו והתלוננו בפני רבי יוסי בר מבריסק על אותו עשיר מופלג אשר נמנע מליתן צדקה, החליט לעשות מעשה...
המשך בעמ' 7

סיפור לשבת
הפתעה בסלון הדירה
המשך בעמ' 5

שביבים
■ ספר חדש
■ תרופה אלטרנטיבית לקרוהון
■ האדמו"ר ממגדל
■ לאן נעלם דו"ח הביקורת?
■ המתקת הדינים
■ השופט הערבי הבקי במשניות
■ טורקיה: אנטישמיות איסלמית
המשך בעמ' 6

מה כואב יותר?

הלב החסיר יותר מפעימה. עמדתי בצד להסדיר את הנשימה, ותחושת דה ז'וו הציפה אותי. כמו בפלאש-בק חזרו לי כל המראות של המקום הזה בדיוק לפני שלוש וחצי שנים. אותו בסיס, אותם חיילים, אותה קומה אותה בלורית שיער. כאילו אותו דבר- ושום דבר לא דומה.

ואני לא יודע מה כואב יותר- עצם העקירה והגירוש, או עצם התסכול על כך שלא רק שלא הצלחנו למנוע את זה, אלא שמי שביצע את זה היו הקרובים והאהובים לנו ביותר.

עמדתי בצד, והרגשתי באותן שניות כמו הילד הקטן בסיפור בגדי המלך החדשים. כולנו גדלנו על הסיפור הזה בו המלך מהלך לו ברחובה של העיר, נפוח מחשיבות עצמית ועירום כביום היוולדו. בעוד כל ההמון שטוף המוח משמיע קולות של התלהבות ושמחה מגלימתו הוירטואלית של מלכם העירום והמתבזה, העז רק הילד הקטן לומר את האמת לאמיתה- המלך הוא עירום.

נשוב לכאן שוב

עמדתי בצד עצוב ומתוסכל. אפילו להגיד 'אמרתי לכם' כבר אין לי כוח וחשק. עצוב על העיוורון, האיוולת, הטיפשות והרשעות. עצוב על החיילים המתוקים המכינים את הטנקים לכניסה לקרב, הולכים לסכן את חייהם בגלל עיוורונם שחצנותם וטיפשותם של מנהיגים פוליטיים.

עמדתי בצד, ליד צומת כיסופים. קרוב לציר המוכר והאהוב כל כך. לפני שלוש וחצי שנים, כשיצאתי מהגוש בפעם האחרונה, שאל אותי חבר עיתונאי איך אני מרגיש ועל מה אני חושב. עניתי לו מתוך סערת הרגשות- שאני מרגיש עצוב ושאני חושב שעוד עשרים שנה נשוב לכאן שוב.

אז זה לא לקח עשרים שנה, אלא שלוש וחצי שנים. נצרים וכפר דרום- חזרנו אלייך שנית. נכון, רק חיילי חי"ר ושריון, נכון רק תפיסת עמדות ולא התיישבות של קבע, נכון רק מבצע צבאי ולא ממש השתלטות על השטח, אבל מניסיוננו הציוני הדל עוד מתקופת חומה ומגדל למדנו שבישראל אין דבר קבוע יותר מהזמני, ואין יציב יותר מהארעי.

> "אז זה לא לקח עשרים שנה, אלא שלוש וחצי שנים. נצרים וכפר דרום- חזרנו אלייך שנית."

כשהתגייסנו לצבא, אמר לנו המפקד בטירונות בשיחת הפתיחה את משפט המפתח לטירון המתחיל- מה שלא יכנס לכם דרך הראש- יכנס לכם דרך הרגליים.

את אותן המלים בדיוק חשתי כשעמדתי ליד חניון הטנקים בואכה ציר כיסופים בואכה עזה. מה שלא נכנס לחברה הישראלית דרך הראש - יכנס דרך הרגליים, הטנקים, הגולנצ'יקים, הפצמרי"ם והצבע האדום.

אני מאמין שמעז יצא מתוק, שהכול מושגח ושהכול לטובה. בינתיים- עד שנראה את זה גם בעיניים של בשר ודם ולא רק בעיניים אלוקיות- נמשיך לנוע על הציר, מתפללים, מקווים ומצפים.

כשרות / צבי אראלי

חלב סתם/נכרי/מטרנה

גזרת חז"ל האוסרת לצרוך חלב שחלבו גוי ללא נוכחות של יהודי, מופיעה כאיסור בשו"ע יו"ד קט"ו: "חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו אסור שמא ערב בו חלב טמא". הכינויים השונים הנפוצים לחלב זה הם סתם, חלב נכרי, חלב עכו"ם, וכולם לאותו דבר נתכוונו.

ה"דרכי תשובה" במקום מביא מחלוקת אחרונים בעניין זה. דעת הרדב"ז (סי' ע"ב) וה"פרי חדש"סי' קט"ו היא: "דדוקא גבינה היא דבר הנאסר במניין משא"כ חלב שחלבו גוי אסור לא משום גזירה רק משום חשש תערובת דבר טמא והיכא דליכא חשש תערובת מותר", ולעומת זאת נכתב בשו"ת מעיל שמואל סי י"ב: "דהוא תקנה וגזירת חכמים לאסור כל חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו ע"כ אף באין דבר טמא בעדרו וליכא חשש תערובת חלב אסור אף בדיעבד", וכן דעת החת"מ סופר ביו"ד ס' ק"ז.

על-פי הרדב"ז האיסור חל רק היכן שיש חשש שיתערב בחלב דבר טמא, ובמקום שאין חשש כזה - החלב מותר; על-פי ה"מעיל שמואל" הגזרה היא קבועה ואינה מותנית.

בהמשך נכתב בשו"ע שם, שאם ישראל עומד מבחוץ והגוי חושש לערב חלב בהמה טמאה שמא היהודי ייכנס פתאום - החלב מותר (וזאת כשאין בהמה טמאה בעדר).

דעת החזון איש

וכיוון שאנו במחלוקת דרבנן, יש כלל ידוע "ספק דרבנן להקל", ואכן נכתב בשו"ת "אגרות משה" יו"ד (סימן מ"ז) כדלקמן: "ובדבר החלב של הקאמפאניעס במדינתנו אשר יש פקוח הממשלה ואם יערבו חלב בהמה טמאה יענשו וגם יסגירו את העסק שלהם שלכן ודאי מירתתי מלערב יש טעם גדול להתיר אף בלא שיטת הפר"ח משום דהעיקר דידיעה ברורה הוא כראיה ממש... ולכן בחלב שאסרו רק בחלבו גוי ואין ישראל רואהו יש להתיר גם בישראל יודעין ידיעה ברורה דהוי כראיה. וזה שאם יערבו יענשו ויצטרכו לסגור העסק שלהם שהוא הרוחה של כמה אלפים והממשלה משגחת אליהם הוא ודאי ידיעה ברורה שהיא כראיה שלא היה בכלל איסורם. וזה הוא גם לכו"ע דאין טעם לחלוק בזה ולכן הרוצה לסמוך ולהקל יש לו טעם גדול ורשאי וכמו שמקילין בזה הרוב בני אדם וח"ו לומר שעושין שלא כדין. אבל מ"מ לבעלי נפש מן הראוי להחמיר ואין בזה משום יוהרא וכך אני נוהג להחמיר לעצמי אבל מי שרוצה להקל הוא עושה כדינא ואין להחשיבו כמזלזל באיסורין".

החזון איש (יו"ד סי' מ"א) הסכים לדעת ה"פרי חדש" שבכל מקום שבו ברור ופשוט שאין חשש עירוב חלב טמא, כגון במקומות שיש בהם פיקוח ממשלתי, יש מקום להקל.

קהילות רבות בתפוצות ישראל סמכו על המקלים, ובמקומות שבהם היה ברור ופשוט שאין חשש לעירוב חלב טמא, הקלו רבים וטובים בשתיית חלב שנחלב ע"י נכרי, גם ללא נוכחות ישראל בשעת החליבה. לעומת זאת היו אחרים שהחמירו והקפידו גם בתנאים קשים לשתות רק חלב שנחלב בנוכחות ישראל.

החליבה בשבת

בארה"ב, בקנדה ובמערב אירופה (מדינות השוק האירופי) המציאות היא כמו שכתב ה"אגרות משה", ואין בעל רפת שילך לחפש איזה גמל כדי להוסיף ליטר חלב אנקה למיליוני ליטר חלב הפרות. ואין בעדרים בעלי חיים אחרים חוץ מפרות.

בארץ אין הבעיה הזו נוגעת לחלב לשתייה. הבעיה היחידה הנוגעת לחלב השתייה בארץ היא החליבה בשבת. שקית חלב בכשרות רגילה ייתכן שמעורב

בה חלב שנחלב בשבת באיסור. אולם מעיקר הדין החלב כשר, שכן החלב שנחלב בשבת התערבב עם החלב שנחלב בימי חול. ועדות הכשרות למהדרין מקפידות לאשר רק חלב שנחלב בימי חול או שנחלב בשבת בדרך מותרת.

לעומת זאת ישנה בעיה של חלב נכרי במוצרי החלב, בממתקים ובגלידות, שבין מרכיביהם יש מחמצות, חלבוני חלב, אבקת חלב ועוד.

גופי הכשרות של ה-OU וה-OK הפועלים בארה"ב וכן גופי כשרות באירופה כמו בית הדין של לונדון סומכים על שיטת ה"אגרות משה". כאשר מופיעה האות D ליד סמל הכשרות (=DAIRY=חלבי) משמעות הדבר היא שיש במוצר רכיבי חלב, גם כאלה שיוצרו ללא השגחת יהודי, וזאת ע"פ ההיתר של ה"אגרות משה".

כך גם בהכשר של הרבנות. כל מוצר חלבי בהכשר הרבנות אפשר שהוא מכיל רכיבים מחלב נכרי, כיוון שמעיקר הדין הוא מותר.

גופי הכשרות הפרטיים המקפידים על כשרות מהדרין דואגים לייצר את רכיבי החלב לתעשיית המזון בהשגחה מתחילת החליבה. כיוון שהדבר כרוך בארגון לוגיסטי מורכב ביותר, נעשית ההשגחה על הייצור של רכיבי החלב בתיאום ובשיתוף בין גופי הכשרות למהדרין בארץ ובעולם.

יש לציין שעד לפני כ-15 שנה סמכו גם הבד"צים על הנאמר בבית יוסף יורה דעה סימן קט"ו: "ויש ללמוד מכאן למי שעבר והעמיד חלב בחלב חמוץ של גוים ולקח חלב זה והעמיד בו אחר ומהאחר אחר שמותר ליקח מחלב שלישי זה ולהעמיד בו חלב אחר ואוכלו דלאחר שלש פעמים כבר כלה חלב של גוים" והיו מבטלים ג' פעמים. לפני כ-15 שנה התחיל הרב יחזקאל דאום זצ"ל, הרב של תנובה, בייצור של מחמצות בהשגחה.

בארץ ישראל יש עניין לכתחילה לא להשתמש במוצרים עם רכיבי חלב גויים. בעולם הרחב יש היום יותר ויותר חומרי גלם המופקים מחלב או ממי גבינה או משאריות ייצור מוצרי חלב. המוצרים כוללים חלבונים ותערובות חלבונים מסוגים שונים, בצורות שונות ובריכוזים שונים, מינרלים שונים, סוכרים (לקטוז), חומרים משמרים ועוד. החומרים הללו משמשים במוצרים שונים לצרכים שונים ומשונים - לייצוב, לתוספת מרקם וטעם, להעשרה, להגדלת תפוקות וניצולת, לשימור, כתחליפים להוזלת עלויות, למצעי גידול ותסיסה ועוד ועוד.

שוב לא מדובר יותר על אבקת חלב בלבד כפי שהיה בעבר, אלא על מאות חומרי גלם שונים שאינם אבקת חלב אך הם מופקים מחלב או משאריות מוצרי חלב וכדומה. חומרים אלו תופשים יותר ויותר מקום בתעשיית המזון בעולם והם חודרים גם לשווקים הכשרים, כתוצאה מהעובדה שמעט מאוד כשרויות בעולם נמנעים מלהעניק כשרות לחומרי גלם המופקים מחלב נכרים.

שלא כמו רוב רובם של סוגי אבקת החלב והחמאה שאין בדרך כלל כל בעיה להשיגם ברמת חלב ישראל, בארץ וגם בחו"ל, הרי כאשר מדובר על חומרים מסובכים אלו - קיים קושי גדול ביותר, וברוב המקרים פשוט מן הנמנע להשיגם ברמת חלב ישראל. מכיוון שחומרים אלו זוכים בהכשר מקובל ומאושר ע"י רוב הכשרויות בעולם, ובכללם גם ע"י הרבנות הראשית לישראל, הרי שהם מגיעים למוצרים רבים הנושאים כשרות מקובלת.

מי שרוצה להימנע משימוש במוצרים בהם נעשה שימוש בחומרי גלם שיוצרו מחלב נכרים או מוצריו, הרי שהדרך הבטוחה היחידה היא להיזקק רק למוצרים הנתונים להשגחה של גופי כשרות מהדרין, שאינם מאשרות שימוש בחומרים אלו. זו אחת הסיבות החשובות להבחנה בין מוצרים בכשרות רגילה למוצרים בכשרות מהדרין.

העדפות באבקת חלב

אבקת חלב, המשמשת בייצור ממתקים, גלידות ותחליפי חלב, אמנם מיוצרת בארץ, אולם מפעלים רבים מעדיפים להשתמש באבקת חלב מחו"ל, גם משום שלא תמיד הייצור בארץ מספק את הדרישה מבחינה כמותית, וגם משום שהאבקה המיוצרת בחו"ל נוחה יותר לעיבוד בגלל שהפרות שם ניזונות ממרעה טבעי המשפיע לטובה על איכות החלב. (בארץ הפרות ניזונות ממזון מוכן כמו תחמיץ תירס וכד'). אמנם לגבי אבקת חלב יש שטענו שאינה בכלל הגזרה (שו"ת הר צבי יורה דעה ק"ג) וממילא היא מותרת לכתחילה, אולם מידי מחלוקת לא יצאנו.

רכיבי החלב משמשים גם בייצור תחליפי חלב לתינוקות. כאן ההבדלים בין כשרות רגילה (מטרנה עם מכסה כחול) ובין כשרות למהדרין (מטרנה עם מכסה סגול, מצויה ברשתות השיווק לחרדים) אינם רק ברמת הכשרות, אלא בטיב המוצר.

ברשימת המרכיבים של המטרנה בכשרות רגילה נראה כי רכיבי החלב (אבקת חלב או מי גבינה) מופיעים ראשונים, ולפי הכלל של רישום הרכיבים, הרכיבים הראשונים ברשימה הם העיקריים במוצר, וכל האחרים נרשמים בסדר יורד לפי מקומם בהרכב המוצר. בעיון ברשימת הרכיבים של המטרנה הכשרה למהדרין נראה כי הרכיב הראשון הוא סוכר(!!), אם זה לקטוז, שזה סוכר החלב, ואם אלה מוצקי סירופ גלוקוז, שהוא סוכר המופק מדגנים.

לאור מחלוקת האחרונים שהובאה לעיל בדבר גזרת חז"ל על השימוש בחלב נכרי, ולאור הטענה של מקצת הפוסקים שאבקת חלב אינה בכלל הגזרה, נשאלת השאלה אם מותר לנו להחמיר על תינוקות, כאשר במדינות האיחוד האירופי אין שום חשש לעירוב חלב מבהמה טמאה. ומה עוד שהתחליף מטרנה מהדרין אינו באותה איכות, ומכיל סוכר במקום רכיבי החלב. החלב במטרנה בכשרות רגילה מוגדר כחלב נכרי בעיקר בגלל מרכיב הקזאין, המיוצר ממי גבינה. (בתהליך ייצור גבינה לא כל החלב מתגבן לגבינה, והנוזל שצף למעלה הוא מי הגבינה.) עדיין אין מפעל בעולם שמייצר קזאין מחלב ישראל, שכן לשם כך יש צורך בכמויות עצומות של מי גבינה, כי מליטר חלב אפשר להפיק רק חצי גרם קזאין.

נוח לעיכול

מי הגבינה הם "נסיובא דחלבי" המופיע בשו"ע יורה דעה סימן פ"א סע' ה, וכתב המחבר שהוא מותר, ויש מי שאוסר בזה, והרמ"א כתב שהמנהג כסברא ראשונה.

חשוב לציין כי מהסיבות האמורות לעיל היחס בין קזאין לחלבון בתחליף החלב מטרנה בכשרות מהדרין הוא יחס של 80/20, בדומה לזה שבחלב פרה, ואילו במטרנה בכשרות רגילה היחס הוא של 60/40, שהוא יחס הקרוב יותר להרכב של חלב אם, ולכן מתאים לתינוקות ונוח יותר לעיכול.

ישנן עוד שאלות הנוגעות לחלב, כגון השימוש בחלב נאקות (נקבת הגמל) לרפואה, וכן ההתייחסות ההלכתית לחליבה על-ידי רובוט.

חלב הגמלים עשיר בויטמין B ו-C. יש בו ברזל בכמות של פי 10 מחלב פרות ויש בו נוגדנים העוזרים לגוף במחלות שונות.

מחקר שביצע פרופ' ישראלי מגלה דבר מעניין. ידוע כי חולי סרטן המקבלים טיפולים כימיים מפתחים תופעות לוואי, כמו נשירת שיער ועוד. המחקר מגלה כי חולה השותה חלב גמלים, לא יהיו לו כל תופעות לוואי עקב הטיפולים. ונשאלת השאלה האם נתיר לחולים אלו (המוגדרים כחולים שיש בהם סכנה) לשתות את החלב.

הרובוטים

אשר לרובוט החולב, ברפתות רבות בעולם, ובעיקר בצפון אירופה, הוכנסו לאחרונה רובוטים לחליבת פרות. מדובר במכונה המבצעת את כל עבודת החליבה ללא התערבות יד אדם כלל. הרפתן אף אינו מעורב בהחלטה מתי לחלוב את הפרות. כי הפרות ניגשות בעצמן לעמדת הרובוט כאשר הן חשות צורך בחליבה.

ויש לשאול: איך מבטיחים שהחלב ברפתות אלו, לא ייחשב כחלב נכרים? באיזו תדירות נדרשת נוכחות המשגיח? מה נחשב כ"תחילת החליבה" ומה כ"סוף החליבה"? והאם חליבה כזו היא בכלל חלב נכרים, כאשר הגוי אינו חולב כלל ? יש לציין, שהרובוט בנוי לפרות בלבד, ואין שום אפשרות להתאים אותו לשום יונק אחר.

ובאשר לחליבה על-ידי גוי, אם יותקנו מצלמות ברפתות שיצלמו סביב השעון ויעבירו את התמונות לחדר בקרה, והגוי יידע שהוא מצולם כל העת ובוודאי לא יעז לערב בחלב חלב של בהמה טמאה, האם בכך ניתן לפתור את בעיית חלב נכרים?

חוק וסדר

פינה משפטית מאת עו"ד משה פרידמן

המעז מנצח – (ולפעמים "אין מה להפסיד...")

"תשמע" התיישב מולי עו"ד יוסוב, שותפי באותה עת "בעוד כמה ימים חולפת לעמי תקופת ההתיישנות, אם לא נעשה כלום זה אבוד".

זמן קצר קודם לכן הגיע למשרד לקוח ותיק שהביא אתו את עמי, חבר קרוב שלו עם סיפור מעניין.

לפני שנים נכנסו אליו לחנות שתי בנות והשימו עצמן מתעניינות בעגילים ובשרשראות. בין לבין לבין סיפרו לו כ"בדרך אגב" שהן עובדות בבנק הסמוך וכי דווקא איש עסקים שכמותו כדאי שיכנס לסניף לשמוע הצעות ש"אסור לסרב להן".

עמי התרשם מ"התמימות" ששידרו הבנות וסיכם כי יכנס לסניף הבנק ביום שלמחרת.

עד כדי כך התלהב שלא שם לב כי מכל ההתעניינות לא רכשו הבנות ולו קצה קצהו של עגיל.

וכך, בין לבין, במקום למכור את מרכולתו לנציגות הבנק, מצא את עצמו מתפתה להשקיע בניירות ערך כפי שמעולם לא חלם לעשות.

"לפני שנים נכנסו אליו לחנות שתי בנות והשימו עצמן מתעניינות בעגילים ובשרשראות. עמי התרשם מ"התמימות" ששידרו הבנות וסיכם כי יכנס לסניף הבנק ביום שלמחרת."

נציגי הבנק, אותם הכירו לו הבנות, שכנעו אותו באותות ובמופתים כי מדובר בניירות ערך שערכם אמור לעלות ואף לנסוק בוודאות, והבטיחו לו כי הוא צפוי לתשואה נאה מאוד בגין ההשקעה האמורה.

עמי, אשר לא הבין דבר וחצי דבר בשוק ניירות הערך, השתכנע ממצגיהם של נציגי הבנק, ורכש מניות במאות אלפי שקלים. דא עקא שבניגוד להבטחותיהם של נציגי הבנק, המניות שרכש, לא זו בלבד שערכם לא עלה, אלא שהן התמוטטו לחלוטין, והאיש איבד כמעט את מלוא השקעתו.

עמי הוסיף כי המניות לא איבדו את מלוא ערכן בבת אחת, אלא בשלבים, כאשר הוא פנה לנציגי הבנק פעמים רבות והתריע כי מוטב למכור את המניות עתה ולא להמתין עד שיאבדו את מלוא ערכן. נציגי הבנק הסבירו לו באסרטיביות, שוב ושוב, כי ערכן של המניות יעלה, כי "השוק עתיד לתקן את עצמו" וכיוצא באלה, ושכנעו אותו באגרסיביות שאל לו למכור את המניות.

עמי נכנע למכבש הלחצים של "אנשי המקצוע" ואיבד את מלוא השקעתו.

עם זאת עמי היה סקפטי למדי באשר לסיכויו ושקל בכובד ראש לוותר על תביעתו נגד הבנק לחלוטין.

מאז סיפור המעשה ועד שהגיע למשרדנו, חלפו כמעט 7 שנים.

עמי לא שש להיכנס להוצאה כספית נוספת ותהה אם הוא אינו "זורק כסף חי אחרי כסף מת". בשלב זה של חייו השלים עם הנעשה והתייחס להשקעה האבודה כאל "חלב שנשפך", ולמעשה מנוי וגמור היה עמו לוותר על התביעה.

לאחר בחינה מדוקדקת של הפרשה המלצנו ללקוח בחום להגיש תביעה, בבחינת "אין לך מה להפסיד". מאידך סברנו כי אם לא יגיש את התביעה ותחלוף תקופת ההתיישנות, ייסתם הגולל על טענותיו.

האיש השתכנע, המומחה החשבונאי חישב את הנזקים הישירים והעקיפים, והלקוח הגיש באמצעותנו תביעת בזק אשר העמידה את הבנק באור עגום למדי.

כדבר שבשגרה הגיש הבנק כתב הגנה לוחמני, אך עם זאת אותת במקביל כי יהא נכון לנהל מו"מ לסיום הפרשה.

במגעים הראשונים המשיך הבנק להתבצר בעמדתו ולטען כי אין ללקוח להלין אלא על עצמו. לפנים משורת הדין טענו נציגי הבנק כי יהיו נכונים לשלם ללקוח סכום זעום וסמלי כ"ערך מטרד" ותו לא.

בפגישה שהתקיימה עם נציגי הבנק ויועציו המשפטיים עלו האוקטאבות לטובים צורמים, ועם זאת לאחר שהזכרנו לבנק את חובת האמון והנאמנות המוגברת כלפי הלקוח, את המגמה בפסיקה ואת ההשלכות שתהיינה לבנק מניהול המערכה המשפטית, החל הבנק אט אט לשפר את הצעתו. הלקוח ביקש לקבל את ההצעה המשופרת ואולם אנו המלצנו לו להמתין, הימור אשר בסופו של יום התברר כנכון.

"כדבר שבשגרה הגיש הבנק כתב הגנה לוחמני, אך עם זאת אותת במקביל כי יהא נכון לנהל מו"מ לסיום הפרשה."

סוף דבר, הבנק הביע נכונות לפצות את הלקוח בסכום בלתי מבוטל ושילם ללקוח מאות אלפי שקלים - במזומן!

כאשר הגענו לביהמ"ש המחוזי על מנת לאשר את הסכם הפשרה וליתן לו תוקף של פסק דין, נדהם השופט לגלות כי אין מדובר בהפחתת חוב של לקוח לבנק, אלא בתשלום ממשי של הבנק ללקוח, במזומן. השופט, שאין ספור תיקים עברו כבר תחת ידיו, הבהיר לנו כי המקרים בהם הבנק "מכניס ידו לכיסו" ומשלם כסף מזומן במסגרת פשרה נדירים במיוחד. בחיוך מרומז אף הביע שביעות רצון בלתי מבוטלת.

הלקוח, אשר כמעט גמר אומר בדעתו לוותר על התביעה, התייחס אל התוצאה הסופית כאל זכייה בפיס.

הכותב הינו בעל משרד עורכי דין ברעננה

סיפור לשבת

הפתעה בסלון הדירה / שאול שיף

(המובא להלן פורסם בספר קרית ארבע, שחיברו הרב אלעזר קליין ז"ל (מראשי היהדות החרדית בבאר שבע). כל הפרטים אמת לאמיתה ואת ר' יעקב פלדמן ניתן לפגוש באילת או בביקוריו בבני-ברק. למרות גילו הגבוה הוא צלול לחלוטין.)

הנה הסיפור ללא עריכה:

"ראיתי לנכון להדפיס כאן עובדה שקרתה לאחד מתושבי עירנו אצל הגאון הצדיק החזון איש זי"ע" היום יום ד לפרשת נוח תשכ"ב פה עיר האבות הקדושים באר שבע, יושב על ידי ר' יעקב פלדמאן נ"י בן ר' חיים מרדכי ע"ה מיוצאי כפר דינלאב מחוז מארמורש ומספר לי את אשר קרה אתו, והנני מוצא לנכון לסדר הדברים בהווייתן כאן כפי שאני שומע מפיו עכשיו.

"כשהייתי כבן י"ז שנה הלכתי לעבוד בעיירה אחת אלמאש פיזעטי ע"י קומרום באונגרן, והתחלתי לאט-לאט לעזוב את הדרך שקיבלתי כחינוך בבית הורי ומורי, והייתי צריך להסתיר את יהדותי מחמת הרשעים הארורים שהשתררו אז בשנת תש"ב, לפני השואה, והייתי שם עד שנת תש"ד, ואז הובילו אותי עם מחנה הריכוז לאושביץ ונשתחררתי בעה"י בשנת תש"ה באפריל בעיר טרעזנשטאט, ונשארתי לגור בצ'כיי, ומשם עליתי לארץ ישראל בשנת תש"ח, ועזבתי את כל יהדותי וכן שקעתי יותר ויותר ר"ל, עד שעבדתי לא רק בשבתות ובימים טובים אלא אפילו בראש השנה ויום הכיפורים.

ואז כשעבדתי כל יום הכיפורים כמדומני בשנת תשי"ג, ובלילה ההוא, ובחלומי והנה אבי מורי ר' חיים מרדכי בן ר' גדליה ע"ה עומד לפני עטוף בטלית ובקיטל ממש כמו בחיים חיותו בחו"ל, ויאמר אלי: "תחזור לדרך אשר בו גידלתי אותך, כי תדע לך שיש לך שנים מקוטעים" (ייתקצרו ימיך החלום הזה חזר עלי באותו השבוע כל לילה ולילה.

"באותו ערב אחרי כניסת שבת נכנסתי לבית קפה בראשון לציון (אשר שם גרתי ועבדתי בגרז' כי מקצועי מסגר) כרגיל, ואכלתי ארוחת ערב וחזרתי הביתה. בעת שנכנסתי הביתה ניגשתי לרדיו ורציתי להדליק אותו, באותו רגע נשמע קול מאחורי: "געוואלד, אתה! אתה חוטא עוד פעם!". הסתובבתי לאחור, פתאום אני רואה שאני עומד פנים אל פנים מול אבי, ע"ה, שנהרג על קידוש השם באושביץ, והוא לבוש טלית וקיטל כמו שראיתי אותו בחלום, ואומר לי [באידיש : "בני, אל תחשוב שזה חלום. באתי להזהיר אותך שתחזור לדרך היהדות בו גידלתיך, ואם לאו החיים שלך מקוטעים", ועם זה נעלם באופן פתאומי.

"והייתי דומם והפה שלי נשאר סגור כי לא יכולתי לדבר אף מילה ולהוציא הגה מפי, באותו שבת כבר לא הדלקתי סיגריה ולא את הרדיו. במוצאי שבת נכנסתי לקולנוע, כשחזרתי הביתה היה אור דלוק בבית, איך שפתחתי את הדלת ראיתי את אבי ע"ה עומד ממולי בחדר, ואמר לי אותו דבר אשר בערב הקודם, והוסיף ש"בפעם האחרונה באתי להזהיר אותך".

"באותו זמן הייתי מנהל מסגריה בגרז' טיטניק בראשון לציון, ותיכף בבוקר נכנסתי לעבודתי וחלקתי עבודה לעובדים ואני בעצמי עזבתי את מקום העבודה ונסעתי לבני ברק להצדיק המפורסם החזון איש זי"ע, וחשבתי לספר לו על עניין החלומות ומה שראיתי בהקיץ, מבלי לספר לו שעבדתי בראש השנה ויום הכיפורים, וכשנכנסתי אליו הוא צעק אלי:

"געוואלד, אתה חטאת, בראש השנה וביום הכיפורים עבדת. לאביך אין מנוחה בגללך, כי נגזר עליך קיצור ימים" (בלי שאספר להחזון איש דבר)!

ואחרי שגמר את דבריו אלי הרכין ראשו על ידיו כמי שישן על השולחן, ואני לא ידעתי מה לעשות האם ללכת או להישאר עוד שם על ידו, בסוף החלטתי להישאר ביודעי שהוא יודע את הכול, ולא חשבתי על דבר ונראה מה יהיה בסופו של דבר.

"בערך כעשר דקות החזו"א נראה כישן ככה, ואז כאילו קפץ משנתו, ואמר "בזכות המצווה הגדולה שעשית בחיים שלך, פעם בילדותך, האריכו ימים שלך, ותחזור ליהדותך כפי שחונכת על ידי אביך".

ואחרי זה שאל אותי: "האם אתה יודע מהי המצווה הגדולה שעשית בחייך שיכולתי בזכותה למצוא את אבא שלך ולדעת בדיוק מה הוא רוצה?"

"עניתי לו: "אפילו חיללתי שבתות וימים טובים, לא עשיתי בחיי רע לאנשים, ונתתי צדקה. ואם יהודי היה קורא למניין נכנסתי לבית הכנסת, וגם הייתי צייתן מאוד לפקודת הורי, כל החיים שלי".

אז ענה לי החזו"א על זה, שלא בגלל הדברים הנ"ל זכיתי לזה, אלא בגלל שהובלתי ילד מת לקבורת ישראל.

"אז נזכרתי איך שקרה הדבר:

כשהייתי עוד ילד בגיל 13-14 שנה, באה אלינו, לבית הורי, אישה אחת בערב (אז הגברים לא היו בבית כי לקחו אותם הרשעים והובילו מהבית) ואמרה שבכפר שלהם מת ילד אחד ואין מי שיביא אותו לקבר ישראל, כי הנשים אינם יודעים מה לעשות.

אז אמר אלי אבי ז"ל, לך בני והבא את הילד המת, אבל אל תלך בדרך (בכביש) לך דרך היער (כי בדרך היו אז הרשעים הז'נדרמי שהסתובבו). אז אמרתי "הלא ביער ישנם זאבים וחזירי בר". אז ענה לי: "לך בני, והשם אתך".

"הלכתי עם האישה שבאה אלינו, והילד המת לא היה עוד רחוץ והמתנתי כי אז שפכו מים על הילד (טהרה), ולקחנו את הילד וקשרנו אותו על קרש, וחזרתי דרך היער באימה ופחד, מכל ענף שזז נרתעתי, והגעתי בשלום הביתה מבלי שאדע בדיוק את הדרך.

כשהגעתי מצאתי את אמי והיה שעה אחת אחרי חצות הלילה, ושאלתי איפה אבא, וענתה לי שהוא בבית החיים ושאלך שמה עם הילד המת.

"באתי לשם, הקבר כבר היה מוכן על ידי אבי ז"ל ואבי ממתין לי שם, והבאנו את הילד לקבר ישראל.

"מאז שיצאתי מהחזון איש זי"ע חזרתי בתשובה וקיבלתי על עצמי לקיים מצוות התורה, ולנוח בשבתות ובימים טובים. הנני מודיע בזה, שאז כשעבדתי בשבתות ובימים טובים הייתה כאילו הקללה והמארה בכל משלח ידי והייתי מלא חובות. מאז שחדלתי, ב"ה יש לי רחבות ידיים ואף פעם לא חסר בביתי כלום ואני מרגיש הברכה במעשי ידי.

(כ"ז העליתי על נייר מילה במילה כפי שמוסר לי ר' יעקב פלדמן נ"י הנ"ל, מפה באר שבע ת"ו)."

שביבים / שאול שיף

ספר חדש

אורי בן-נון מוכר היטב במשק הישראלי. כמי שניהל את מפעלי ים המלח ואת חברת החשמל ועדיין שוחה בעולם העסקים, יש לו דלת פתוחה אצל כל המי ומי בעולם הכלכלה בארץ ובחו"ל. רק מעטים מהם יודעים כי בן-נון (ישיבת כרם ביבנה) הוא תלמיד חכם במלוא משמעותן של המלים. הספר התורני הראשון שלו, נושא את השם: "משל אבי וקצת משלי" דרשות על פרשת השבוע וחגי ישראל. בימים אלה יצא לאור ספרו "עומק הפשט" חידושים וביאורים בסוגיות שונות בפרקים "הזהב" ו"איזהו נשך". בדור האחרון רק מעטים מאוד אם בכלל, הוציאו לאור עולם חידושי תורה על שני הפרקים הללו, שאינם קלים להבנה.

בן-נון, כדרכו, מקורי גם בכל הקשור לספר הזה. הוא מבטיח פרס בסך 1800₪ לכל מי שיפרוך את אחד החידושים בכל אחד מ-31 סימני הספר.

בן-נון עמל על הספר הזה מדי בוקר במשך 10 שנים. ועוד ידו נטויה. עתה הוא שוקד על החלק השני של "עומק הפשט", שיעסוק יותר בנושאים ישיבתיים: ענייני גיטין וקידושין והסוגיות הקלאסיות הנלמדות בישיבות הגבוהות.

ספרי "אור החיים" הם מפיצי הספר.

תרופה אלטרנטיבית לקרוהון

רופאה מארמניה טוענת בעקשנות, כי בידה תרופה אלטרנטיבית לקרוהון וכי בידה גם קבלות על תוצאות חיוביות חד-משמעיות. התרופה מורכבת מסוג מסויים של בקטריות המיוצרות על-פי הזמנה במכון וייצמן. המעבדה במכון וייצמן פנתה לבנק וושינגטון לבקטריות וזה אישר כי אין ביכולת הבקטריות להזיק.

הרופאה אומרת עוד כי התרופה הזאת מועילה לפסוריאזיס ויכולה לפתור בעיות פיריון. התרופה האלטרנטיבית הנמכרת בכמה מאות שקלים אינה ניתנת אלא לאחר בדיקת צואת החולה.

האדמו"ר ממגדל

ראש עירית ירושלים, ניר ברקת, התייאש כנראה מלשכנע את הרב מרדכי אלון שליט"א להציג מועמדות לכהונת הרב האשכנזי לירושלים. הרב אלון השיב בשלילה להצעה ואפשר להבין אותו. "חצר" גדולה יש לו במגדל הסמוכה לטבריה. ציבור של מאות צעירים קשור אליו בעבותות אהבה. חלק לא מבוטל מהם חזר בתשובה בגללו, ו"החצר" הולכת וגדלה. מדובר בעיקר בצעירים מבני עדות המזרח, ולאט לאט מתגבש בבית הכנסת שבמתנ"ס המקומי גם נוסח תפילה ייחודי, המשלב בין הלחנים המסתלסלים של העדה המרוקאית וכו' לבין נוסח ישיבות בני עקיבא. שמעתי את הרב אלון בתפילת קבלת שבת ונהניתי מכל שנייה. וה"טישים" שלו בסעודה שלישית הם כשל אדמו"ר לכל דבר. מסתבר שאפשר להפוך את מגדל לירושלים בזעיר אנפין כשברקע הנוף המקסים של הכנרת והרי גולן. משרדי "מבראשית" העמותה שבראשה עומד הרב, עברו למגדל ונראה כי הריחוק מהפוליטיקה התככנית כמעט בכל התחומים, עושה לו רק טוב.

בדרך למגדל רציתי מאוד להיכנס ולומר שבת שלום לחמדת לבבי, ראש ישיבת "תורת חיים",הרה"ג שמואל טל שליט"א, שעבר עם משפחתו, כידוע, להתיישב בגליל. הדבר לא עלה בידי. הרב נתון כל כולו בלימוד תורה ובתפילה למען כלל ישראל וכל דקה בסדר יומו, מעבר להכרח, קודש ל-ה'. וכבר היו מי שאמרו עוד לפני שנים רבות, כי ממנו יצמח ביום מן הימים ה"חזון איש" של תקופתנו.

לאן נעלם דו"ח הביקורת?

רואה-חשבון מר יוסף פויכטוונגר (ירושלים) נתבקש לערוך ביקורת בנעשה ב"וועידת התביעות", העוסקת, כידוע, בהשבת רכושם של קדושי השואה וכספם. הביקורת במשרדי "ועידת התביעות" בניו-יורק נערכה, אך לא ברור עד עתה, מדוע הדו"ח הזה עדיין לא פורסם.

"ועידת התביעות" אינה גוף פרטי והדו"ח הזה חייב להתפרסם על קירבו ועל כרעיו. אי-פרסומו גורר שמועות קשות שקשה להזימן, וכל הידוע אחת הממשלות במערב אירופה התעניינה אצל אישיות כלכלית המעורה בנעשה בוועידת התביעות, אם ידוע לה מה כתוב בדו"ח.

"ועידת התביעות" שולטת על מיליארדי דולרים וניצולי השואה והעם היהודי רשאים לדעת אם הכול מתנהל כשורה בגוף הזה.

קבוצת משפטנים בראשותו של עו"ד משה פרידל, בודקת עתה אם ניתן על-פי החוק האמריקני לכפות על ועידת התביעות או על מר יוסף פויכטוונגר לפרסם את כל נתוני הדו"ח.

המתקת הדינים

מובא בספר המידות ערך המתקת דין, כי אמירת פרק ל"ט בתהילים סגולה להמתקת הקיטרוגים. ועוד נאמר שם (כל מעשה בנפרד): תגיד משניות זרעים, תאמר פרק ע"ז בתהילים, על-ידי ישיבה במקוה תחת המים עד שלא יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשימה, תאמר הפרשה של אחת עשר יריעות עזים (שמות כ"ו ל"ו), וקטורת (שמות ל'), ואחת עשרה ברכות שברך משה (דברים ל"ג), ומרכבה של יחזקאל (יחזקאל א'), ופרשת נדרים (במדבר ל'), ומשניות של מסכת שבועות. על-ידי שיר השירים נמתקים הדינים. מסכת אהלות מסוגל להמתיק הדין. המתקת הדינים הוא על-ידי הגורל כמו לעזאזל שיקח שתי מטבעות ויפיל עליהם גורל. אחד ל-ה' ואחד לעזאזל, והמטבע שעלה עליה הגורל ל-ה' ייתן אותה לצדקה, והשנייה ישליך אותה לאיבוד, פרשיות המועדים הכתובים בפרשת פנחס מסוגלים בקריאתם לבטל דינים ומסוגלים לזכות בדיני עכו"ם.

השופט הערבי הבקי במשניות

תיק שמספרו א 05/ 042817 מיום 24.11.2008 בבית משפט השלום בתל-אביב הוא תיק היסטורי, וראוי שכלל שופטי בתי המשפט ילכו בעקבותיו. התובעת (תביעת פיצויים) הדד אודליה, הגישה תביעה נגד המאגר הישראלי לביטוחי רכב (הפול). התביעה התנהלה בפני כבוד השופט הערבי הוותיק, חאג' יחיא. בפסק דינו, בשונה מהרוב המכריע של שופטי ישראל, נדרש השופט הערבי גם למשפט העברי. וכך כתב, בין היתר, בהחלטתו:

"חכמי המשנה והתלמוד הצביעו על שלושה פתרונות אופייניים לחובה השיפוטית להכריע במצבי עמימות:

"חכמים אומרים: זה כלל גדול בדין, המוציא מחברו - עליו הראיה" (בבלי, בבא קמא מ"ו ע"א). לעומתם סבור סומכוס כי "ממון המוטל בספק - חולקין" (שם); ואילו "שמואל סבר - שודא ("זריקה") דדייני עדיפא" (בבלי כתובות צד ע"ב).

לא יאומן כי יסופר.

טורקיה: אנטישמיות איסלמית

כמה מאות חרדים ביטלו נסיעתם לטורקיה לנוכח אווירת ההסתה נגד יהודים הנושבת במרכזי הערים.

ב-כ"ד טבת חל יום ההילולא של רבי נפתלי כ"ץ מחבר "סמיכת חכמים" ועוד, הטמון בבית העלמין הישן באיסטנבול. מישראל ומאירופה עמדו לצאת לטורקיה אדמו"רים וחסידיהם, אברכי כוללים וראשי ישיבות, כדי להתפלל ליד ציונו. יהודים מקומיים הזהירו את מארגני הקבוצות, שאין השעה יפה ליהודים וישראלים להגיע לטורקיה. הם סיפרו שניתן לראות שלטים על דלתות של חנויות עליהם כתוב: הכניסה לכלבים ויהודים אסורה.

וואו...

להטוטיו של רבי יוסי בר מבריסק

"ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן"

לאחר שגבאי הצדקה שבו והתלוננו בפני רבי יוסי בר מבריסק על אותו עשיר מופלג אשר נמנע מליתן צדקה, החליט לעשות מעשה.

"איש לא הצליח להוציא ממנו עד כה ולו פרוטה שחוקה" הדגישו בפניו את חומרת המצב, ואולם רבי יוסי בר ביקש מהם להזמין את אותו עשיר אל סעודת שבע הברכות שערך לבנו ר' חיים.

ר' יוסי בר הגדיל לעשות והושיב את אותו עשיר קמצן בשולחן הכבוד בסמוך אליו, ואף נכנס עמו בדברים.

רבי יוסי בר החל מספר גדולות ונצורות על כוחם העצום של חרטומי מצרים, והעשיר ישב מרותק ונפעם.

או אז חיווה יוסי בר תנועת יד מבטלת והבהיר לאותו עשיר כי אין בכך ולא כלום. "אף אני יכול להפגין בפניך להטוטים שיש בהם ממש" התרים כלפי העשיר.

"הייתי מאוד מבקש מכבוד הרב לעשות כן" הפציר בו אותו עשיר.

"אם כך" הודיע רבי יוסי בר "ישים כבודו ארבע ערימות של 25 זהובים כל אחת בארבע פינות השולחן ואנוכי אומר בקול כמה מילים וכל הזהובים יכנסו אל תוך הקערה שבמרכז השולחן".

העשיר התקשה להאמין והביע את ספקנותו בקול. "לא יכול להיות כדבר הזה" פסק בתקיפות.

"אם כך אציע לכבודו הצעה" פנה אליו רבי יוסי בר "אם לא יצלח הלהטוט בידי אשלם לכבודו 100 זהובים, ואולם אם יצלח בידי הלהטוט, כפי שהודעתי, ילכו אותם 100 זהובים לצדקה".

בתחילה גברו על אותו עשיר תאוותו לכסף וחששו שמא יאבד מממונו, ואולם סקרנותו גברה עליו והוא לא יכול היה לסרב.

בנוכחות הציבור הוציא אותו עשיר מארנקו 100 זהובים, חילק אותם ל-4 פינות השולחן והמתין לבאות. ניתן היה לחתוך את המתח בסכין.

לפתע פנה ר' יוסי בר אל בנו: "חיימק'ה שים את הכסף בקערה".

בלא שהות ניגש ר' חיים אל השולחן, והעביר את הזהובים אל הקערה.

בלא אומר ודברים נטל ר' יוסי בר את הקערה ומסרה לגבאי הצדקה.

"מה אתה עושה" התקומם העשיר.

"וכי לא כך סיכמנו?" שאל ר' יוסי בר, "אך הוצאתי מפי כמה מילים וכל הזהובים נכנסו לקערה...".

"אבל כבוד הרב לא עשה שום להטוט" השתנק העשיר.

"וכי הוצאת 100 זהובים מכילאי שכמותך לצרכי צדקה אינה מעשה להטים?" חייך הרב מבריסק.

ליקט וערך: משה פרידל

כתב העת נמצא עתה בהרצה,
נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים: דוא"ל: schiffs@013.net.il

עיצוב ועריכה גרפית: גיל ויין - עיצוב גרפי